

тиводействия на тенденцията част от ромите да се ориентират към турското малцинство [подч. мое, М.Г.]. Затова е необходимо да се утвърди у тях чувство за етническо съзнание, отделено от религията. Тъкмо предполагаемата или реална „опасност“ от асимилация в турското малцинство, чиято етническа идентичност се крепи на езика и религията, застава винаги на преден план и при по-късните решения на правителството (Бюксеншютц 2000: 39).

Струва ми се, че подчертаните моменти и в двете интерпретации са ефект на ретроспективно вглеждане в някои факти от периода 1945–1956 г. от гледна точка на по-късни действия на социалистическата власт. Това, че по-късно става особено важно да се избягва употребата на малцинство и да се провежда политика на „заличаване“ на културните различия – в частност на ромите, заради „единството на нацията“, не означава, че създаването на циганска организация и музикални състави, издаването на цигански вестник са били целенасочени действия от страна на социалистическата власт за „укрепване на ромската идентичност“. Това, че по-късно става особено важно да се противодейства на „турчещенето“ на част от циганите, не означава, че в този период този апел – „не се срамувайте да се наречете цигани“ – е отправен с тази цел. Във всеки случай изтъкнатите аргументи в подкрепа на тези твърдения не са достатъчни.

Няма никакви данни, че общинската власт в София провежда някакви специфични действия за постигане на посочените цели. Ето защо аз твърдя, че през този период **циганите не са обект на специфична политика** и по-скоро съществуват по особено незабележим начин в пространството на София – има ги, но са там някъде и когато и доколкото не „заплашват“ по някакъв начин останалото население (най-вече като „развъдник“ на заразни болести), никой не се интересува от тяхното съществуване в периферията на столицата. „Там някъде“ е главно западната периферия на София – кв. „Факултета“²² и кв. „Филиповци“, попадащи в границите на **III район**.

²² „През 30-те години, поради пренаселването на „Татарли“, част от циганите отиват да живеят в съседство с жп. линията за Кюстендил, където основават квартал „Факултета“ (Кираджиев 2001:42).